

Spore de trei ori în săptămână: mercuri-a
vineri-a și duminică; în săptămânile cu
sărbători înse numai de două ori.

Pretul pentru monarhia:
pe un an 10 fl. — cr. v. a;
„ diumetate de an 5 „ — „ „ „
„ unu patraru . . . 2 „ 50 „ „ „
Pentru Romania și străinătate:
pe un an 30 franci;
„ diumetate de an . . 15 „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la adresa
correspondenței și noștri, la toate poștele, și
de a dreptului la Redacțiune, Stationsgasse
Nr. 1, unde sunt a se adresa toate câte
privescu foia. Cele nefranvate nu se pri-
mescu, cele anoune nu se publicu.

Pentru anuț și alte comunicațiuni de
caracteru privat, se răspunde câte 6 cr. de
linia; repetările se facu cu pretu scadutu.
Tassa cronicale de 30 cr. p. a. pentru
adate, se auticij.

Invitare de prenumeratiune la „Albina,”
pre perioadele anului 1876.
cu condițiunile și condițiunile, ce se vedu în frun-
tea foii.

„A fost și a trecut!”

Da, asiá se sprime o fóia mare nem-
tiésca despre Deák, dupa immormentarea
lui; și asiá si este. „A fost și a tre-
cutu.” Persóna lui a devenitu figura a
istoriei, și istoria de já si-ascute condeiulu.

„Tierin'a lui Franciscu Deák
a reclamat'o pamentulu, viéti'a lui a recla-
mat'o trecutulu, faptele lui — istoria.
A fost și nu mai e!” — Asiá se
sprime „Egyetértés,” și apoi con-
tinua:

„La mormentulu lui s'a infacisiatu
pietatea, ér nu politic'a; omenii, ér nu
tiér'a.” Multi au depusu cunune la
piciorle mortului; noi am depusu ar-
mele nóstre; am legatu pace, ca sè-i dâmu
tributul de onóre caracterului celui
mare!”

„Oh, minte! nu ne duce în cercare;
câci este d'ua immormentării și trebuie
anim'a se vórbésca, ér nu critica!” —
Astfelu am tienutu și noi.

Pomp'a funebrele se essecutá asiá,
precum preveduseram; în modu gran-
diosu, dar cu timbrulu oficiosității; mai
multu sfortiare maiestrita, decâtu spon-
taneitate. A mersu vestea provocárilor
de susu! —

Dupa datele ce se publicara dela dru-
murile de feru, numerulu multimei, ce cale-
tori încóci de prin părți, cu pretiuri sca-
dute și parte mare pe spesele publice,
ajunge la 12.000. Punendu de cincii ori
atât'a numerulu poporatiunei mice și mari,
publice și private, ce de aici din capitale
participá, figurandu parte ca actori, parte
ca spectatori la solenitate: potemu luá ci-
fr'a intréga a multimei peste totu pan' la
60.000 de capete. Acést'a acoperia spa-
ciulu stradelor de la palatiulu Academiei
de langa Dunare, pan' la bariera despre
Kerepes, și ocupá numerósele tribune, ce
se improvisasera la mai multe locuri góle.

Am petrecutu acést'a multime de la
unu capetu la altulu; am numeratu sut'a
de cele mai diferite stindarte, negre și
pestrite, ale corporatiunilor reprezentate
în conductu; ne-am strecuratu printre
poporulu de rondu, ce facea pre multimea
spectatorilor, și ceea-ce am esperiatu și ce
potemu dice — e, că multimea cea mare
privia totulu cu curiositatea prosaica a
unui spectacu domnescu. De vr'o emotiune
n'am affatu nici urma.

A fost în contu 3—4 tierani ro-
mani din părțile Aradului; acești-a, ca o
raritate, mai multu úsfacea curiositatea
multimei, decâtu mí domnilor și unelte-
loru loru oficióse cani. Dar și mai multu
placeau multimei 6—7 episcopi ro-
mani și serbi, comaati și ei de dlu mia.
Trefort, pentru completarea paradei
oficióse, și ale câri costumu frumosu
și tienuta grave prêne ornáu conductulu,
ér parintele Olteu de la Orade, în
ornatulu seu de ietione, cu mitr'a cea
frumósa în capu, ch' atragea ochii tutu-
roru asupra-si, în ta casulu mai multu
decátu reprezentant Regelui, adjutantele
generale b. Monji, și alu Reginei b.
Nopcea.

Dar ca sè nu cemul multa vorba, sè
nu mai perdemu mu timpulu și spaciulu, re-
petimu:

A fost grândiósá parad'a;
insa a fost a dânilor. N'a fost
a poporulu, a móneloru; bagu-séma,
pentru că acéste móné nu sentu chiar
nici o asigurare a s'loru, dupa activi-
tatea, lupt'a, întieptiunea, virtutile lui
Deák! —

Remasitiile pmentesci a marelui
barbatu alu dombru magiari, pana sè
se redice unu mauo leu demnu de ele,
deocamdata s'au deusu într'o capela fru-
mósa din centirimu romano-catolicu de
la Kerepes, asiedienu-se acolo pre unu
catafalcu frumosu, i medilocula cunune-
loru celoru multe de flori și de laurii, și
apoi incuindu-se por'a capelei cu patru
incuietórie puternice —

Monarchul, Imperatulu-Rege,
n'a potutu participá în persóna la acést'a
solenitate, „fiind ocupatu de gravi
afaceri diplomatece.” — (Va sè
dica, a trebuitu sè e scuse nainte dom-
nilor, că de cen'a vnitulu la ingropatiune!)
Dar apoi primatele-archiepiscopu de Stri-
gonu, ori câtu s'a ásu că ar fi indispu,
atacatu în sanetat, totu a trebuitu sè
vina și sè essecute eh, ceremoni'a funebrele
măcar numai la catafalcu în academiá. —

Si acum inea unele consideratiuni ocasionali.

Am disu că isbr'a de já incepe a-si
redicá vócea și a-si manu condeiulu. Éca
pe data unele semne; le reproducemu aci,
pentru chiar justificarea nóstra, candu
afirmámu, că Deák a fost mare pen-
tru domni, pentru cei pucini ambitiosi și
nesatiosi de la putere; poporulu nu sente
mai nemicu despre marimea lui.

„Hon” de luni ser'a, implându aprópe
diece colóne cu laudele marelui mortu,
cu nenumeratele merite ale lui pentru
tiéra, vine apoi pre pagina a trei'a a
apretiuunu discursu alu economului na-
tionale Mudrony, discursu rostítu de
curendu într'o adunare de comercianti și
industrianti, prin carele numitulu specia-
listu aréta din firu în peru cu date, cu
cifre positive, cumca Ungaria de 8 ani,
de candu a inauguratu sistem'a dualistica,
(a lui Deák) a seracitu în urm'a arangia-
mentulu acestui-a cu una milliarda și
500 milliône de florini! Adeca,
mai în fie-care anu cu câte 200 de mil-
liône!!

Ei bine: este acést'a binecurentare,
și nu chiar blastemu și ruina pentru tiéra?
Ei bine: pre cine apésa acésta seracire
mai vertosu, pentru cine este mai aduncu
sentita și nemicitória, de câtu pentru bie-
tulu poporulu de rondu, bieteles milliône,
ce cu grea munca, în sudórea faciei și-cas-
tiga pana de tóte dilele!

Éca pentru ce poporulu nu póte sè
pricépa meritele și virtutile marelui Deák,
nu póte sè sentá perderea lui, nu póte sè
verse lacrima dupa elu.

Alt'a este cu domni. Acéști-a, cari
sub Austria erau nemici'a, sub dualismulu
lui Deák au devenitu stepanii tierii. —
carea ori câtu de seraca, totu mai arunca
atât'a chiar prin manele domnilor, ca sè
li remana și lor, măcar de a-si linge de-
getele și apoi d'a se restóia și ingamfá în
marire! —

Slabitiunea, defeptulu celu ma-
re, „calcaniulu lui Achile la
Deák a fost,” — n'o dicemu noi, ci o
dice unu ageru necrologistu alu seu în
„Allg. A. Z.” de joi-a trecuta, — „a
fost că elu a pusu pré multu temeiu pe
formele constitutionalismulu,
s'a increditu pré multu în Regimulu con-
stitutionale și s'a ingrigitu pré pu-
cinu de administratiunea tierii!”

„Personalmente, onorable casu Gui-
zot, desinteresatu casu acést'a, dar
totu casu elu, pré pucinu orientatu în
cestiunile economice moderne, — Deák
lungu timpulu nu potea sè créda, că pre
langa formele constitutionalu s'ar poté
introduce o administratiune atátu de
rea și esplotarea tierii de particulari;
ér candu Deák ajunse a reconóscu
acést'a a fost de já pré tardiu: betra-
netiele și morbulu i infranse-
sera poterile!”

Asiá dieu. Astfelu meritele lui
Deák au venitu bine numai unoru omeni
și familie, ér poporulu, milliônele se

alesera cu sarcinile si cu — sera-
c'a cea mare!!...

No dicem noi, ci o constata,
precum am observatu diu capulu locu-
lui, datele positive si condeiulu
istoriei

Deák a fost mare, dar dom-
nii sustienuti de elu, — crede-
mucã fora scirea si invoirea
lui, — i au rapitu marimea cea
adeverata si au escomptat'o
in folosulu marsiavului lor
egoismu.

Aci jace adeverulu. —

Budapesta, in 3 fauru n. 1876.

Èta cum suna despre caus'a orien-
tale, o depesia de ieri din Constantino-
pole:

„Consiliulu Ministriloru luà astadi
ie deliberatiune propunerile de reforme
ale contelui Andrassy. Acelea cu-
prindu cinci postulate principale: li-
bertatea religiuniloru, reform-
m'a sistemii de dieciuiela,
usiurari pentru agricultura,
intrebuintiarea unei parti din
venitele provinciiloru resco-
late pentru imbunetati localu,
constituirea unei comis-
siuni miste, compuse din mu-
sulmani si crestini, pentru
controlarea essecutarii refor-
meloru.

„Pört'a otomana va responde numai
decãtu. Se crede cã ea va primi in
principu propunerile.“ —

Facia de acest'a perspectiva, asiã-dicendu
oficiosa, èta ce adauge o alta depesia din Viena,
in „Politik“ din Praga: „Not'a dlui Andrassy
s'a spriginitu in Stambul cu caldura de re-
presentantii Angliei, Franciei si Italiei. Re-
spunsulu turcescu probabilmente va urma luni
si adera in intielesu respingetorii cu onore.“

Dar — mai èta ce sete sã ni spuna si
„Ung. II.“ dupa informatiunile directe de la
unu corospondente de cea mai buna credintia
chiar din Constantinopole:

„Măcar cã marele-veziru, Rasid-
pasia, a primitu amicalmente Not'a dlui
Andrassy, totusi in sferile bine infor-
mate de aici este lucru curatu, cã pasulu
diplomatecu este gresitu, de ora-ce
Sultanulu nu va primi o interventiu si
amestecare straina sub nici o conditiune
in afacerile interne ale imperiului seu.“

Sultanulu, pe sub mana se fie spriginitu
nu numai de Anglia, ci chiar si de Russia, prin
Ignatieff, carele din urma cu totulu altfelu sã
luere in ascunsu, decãtu ce luera pro forma, pe
facia, in armonia cu ambasadorii Austriei si
Germaniei!

D'alta parte se sustiene, cã Pört'a o-
mana dejã este intielesu cu principele Monte-
negrului, pentru d'a pacificã prin acest'a Her-
zegovina, cedandu acestui-a unele parti in-
semnate din provinciile vecine, cu portulu
Spizza de la Adria, spre arondarea Montene-
grului. —

De la fruntãriile croatice si dalma-
tice, despre Bosnia si Herzego-
vina, reporturile mai nõue suna, cã
cordõnulu austriacu de unu timpu in-
cõci incepe a pazi graniti'a cu multa
rigõre, ba chiar cu asprime, si a tractã
fõrte seriosu pe crestini fugari din

Turcia. Foile espi acest'a din inten-
tiunea Austro-Ungei, d'a face pres-
siune asupra rescciloru, ca sã se su-
puna propuneriloru reforme si im-
pacatiune, ce dlu ndrassy in nu-
mele celoru trei Inratii a substernutu
la Constantinopole altminte core-
spondinti'a ce putãmu mai la vale
din Gratz. inca se sã ni deã ceva
lumina si directiuna acest'a privintia.

Despre Deák din vieti'a lui.

Spuseram in na precedente, cãtu de
bine a fost primita la ãk deputatiunea clu-
bulu romanu dela Diu — la inceputu.

Intr'aceea se chise reshelulu de la
1866: Austria fu tram la Sadowa si Deák
fu rogatu la Viena, la narchulu, pentru „im-
pacatiune cu domniã rãri.“

Curendu apoi doji magiari incepura a
portã capulu multu i susu, si se incepura
desbaterile asupra moãii, formeii si conditiu-
niloru de impacatiune.

Atunci a fost, sunt tocmã 9 ani, —
candu la o buna ocaie, „nenea Deák“ ni
descoperi cu o maniera umõsa, in modulu seu
afabile, cã „sã nu normblãmu la elu pentru
consultatiuni si intieleg, sãci partisanii lui
au inceputu a-i luã acia in nume de veu!“

La intrebãri spedi, cã cari sunt acei
partisani, ce nu vor sã se de o buna intielegere
intre Romani si magiari? — betranulu
numi pre corifei, mai võsu punendu accentu
pre domniã: Andrassy, onyay, Gorové.

Aci s'a curmatu filu politiceii nõstre de
coatingere cu domniã rãri si a remasu cur-
matu cãte-va lune, pana denumirea contelui
Andrassy de ministru-piedinte alu Ungariei;
atunci clubulu romanu ationale, — dejã tare
slabitu prin secesiunea embriloru sei guver-
nementali, — aflã cu ea a mai face incercare
de apropiare si impacã, trãmitiendu pre pres-
iedintele seu, dlu Ant. Põroni, la Andrassy,
pentru de a-lu felicitã siotu d'o data de a-i
imbã spriginulu Romaniloru sub conditiuni
onorabili, intru interesul uniu romane, totu
d'o data splicandu-i, cã omniã magiari, fora
ajutorulu romaniloru, nse vor potã afirmã si
sustienã spre inforirea si consolidarea tierii;
— respunsulu contelui Andrassy a fost, cã
„de o reconõscere a nãticalitatei romane, po-
liticãmente îndreptãtite, tierã, nu vrã se scia
sub nici unu cuventu.“ — Astfelu denegandu-
se de a dreptulu Romaniei dreptulu de essi-
stintia publica, ca atare, n patri'a nõstra stra-
vechia, Romanu cu senti de onõre si demnitate
nãcionalã nu mai potã reapã in taber'a poli-
tica a domniloru magiari. Astfelu a urmatu
instrainarea nõstra si luãa cea grea, ce totu
mai tiene, si va tiene, recãtu timpu va mai
essiste unu Romanu cu omentã in acest'a
tierã!

Resultatele le vedmu: suntemu dripiti
la pamentu: èr tier'a ajusa la sapa de lemn!

Vin'a lui Deák dõa n'a fost de a drep-
tulu; dar indirectmenteslabitiunea lui a cesu
nebuniei camaradiloru lu Cãci èta cum cugetã
elu despre nãticalitãti:

In diu'a de 24 ian. 1872, fiindu vorh'a
despre redicarea de instiute, si a nume de gim-
nasie din partea statuii, pentru nemagiari,
Deák s'a pronunctatu asã:

„Noi trebue sã ne straduim, a face pla-
cute institutiunile patriã diferiteloru nãtiona-
litãti din patria, pentru a patri'a insasi sã li
fie o locuintia placuta. . . . Eu sciu din pro-
pri'a mea esperintia, ce greu este, a-si cãscigã
cultur'a intr'o limba nõta, sãu un'a nõa strai-
na, si de aceea noi trebue sã cautãmu a usiurã
fie-cãruã calea spre culturã, èr acest'a numai
asiã se põte, deãca noi ne vom ingrigi, ca totu
insulu sã-se cultivãdie in propri'a sa limba.“

Atunciã a fost, candu luandu Babesiu
cuventulu, a disu cã cuvintele si argumentele
lui Deák nu sunt ale partitei sale, ci sunt ale

nõstre, si cã tocmã acestea sunt pentru cari
suntemu suspiciunati si persecutati; dar deãca
aceste cuvinte si argumente, precum sunt
aplause, pentru cã esira diu gur'a lui Deák,
voru fi si traduse in fapte, apoi ne'ntielegerile
intre domniã magiari si intre nãticalitãti
voru iucetã curendu.

Dorere, cuvintele lui Deák au remasu
cuvinte mõrte, si argumentele lui au sunatu
surdiloru! —

Despre originea lui Deák.

nu mai incepe dubietate, cã este din
romani macedoneni. Nu numai cã nici unu
biografu alu marelui barbatu nu se apucã a-i
aretã originea antica magiara, ci mai multu
dintre conosciuti mai de aprõpe ai lui ni des-
coperira chiar si despre aceea, cã elu insusi
prã bine a sciutu si a reconõscutu, precum cã
se trage din romani, si numai prin trecerea
tata-so la catolicismu, prin ãneuscirea si ã-
cumnatirea cu familie magiare si magiarõne
nobilitari, si apoi frãscce printr'o erescere
absolutu magiara, a devenitu magiaru si inca
celu mai mare magiaru!

In mare'a sãu armaliile nobilitari ale fa-
miliei lui Deák se vedu insemnele: o carte si
unu condeiu, ceea-ce esplica numele „Deák“,
õmu de scõla sãu de carte, nume luat u la no-
bilitare, in locu de celu romanu nãcionalã de
pana aci, care era „Pescariu.“

Se intemplã de dlu Dr. Mileticiu domi-
nec'a trecuta scrise in „Zastawa“ sa din Neo-
planta despre Deák mai totu in acelu intielesu
casi „Albina“ in nrãi 7 si 8, pana si aceea
afirmandu, cã „Deák este romanu de origine,
din familiã Pescariu. Acum foile magiare, si
anume „Hon“ si „Ellenör“, luandu cu multa
placere conosciintia despre Necrologulu
Albinei si despre laudele Zastavei pentru
„Marele Deák“ in fine vinu a notã si aceea, cã
„Nãticalitãtile reclamu pentru sine pre Ma-
rele Deák,“ — ceea ce dupa „Ellenör“ ar
fi o dovãda mai multu, cumca Deák a fost õmu
straordenariu Mare, cãci numai astfelu de
barbati se reclama de cãtra popõra. Dar
nici aci nu se nõga de adreptulu originea ro-
mana a lui Deák.

La aceste observatiuni ale foiloru magia-
re, noi ni permitem a reflectã numai atãt'a, cã:

Nime dintre nãticalitãti n'a reclamatu
pentru sine pre Marele Deák, ci citat'a foia,
serba si „Albina“ simplu numai amentira,
cumca ar fi de origine romana. Acest'a nu va
sã dica a reclamã, ci a atinge unu adeveru
istoricu, carele de aceea lasa pre Deák intregu
intregutiu domniloru magiari, pentru cari a
traitu si a lucratu elu ne'ncetatu.

Dar constatãrea adeverului, cã Deák,
pre carele domniã magiari lu-reconõscu de celu
mai mare barbatu politicu alu lor, este de
origine romana, ni aduce a mente urmato-
riulu adeveru, de asemenea istoricu:

Celu mai mare beliduce alu Ungariei a
fost — Ioãnu Huniãde-Corvinu, Ro-
manu de nascere.

Celu mai mare si stralucitu Rege alu
Ungariei a fost — Mathia Corvinulu,
Romanu de nascere.

Unulu dintre cei mai straluciti capi ai
bisericeii si totu d'o data vestitu politicu alu
Ungariei a fost — Nicolãe Romanulu
(Olahus), Romanu de nascere.

Celu mai mare patriotu si barbatu de
statu alu Ungariei, intieptulu tierii Fran-
cescu Deák, asemenea romanu de origine.

Apoi si „Zastawa“ d-lui Dr. Mileticiu
constata, cumca talentele cele mari si ambi-
tiõse sunt tare atrase de cãtra Magiari: cãci
acesti-a le sciu pretiu si asiã dara la ei ambi-
tiunea afla terenu de a se desvoltã si saturã!

Noie romaniloru ni remanu „Martirii.“
barbatii predestinati, sãu decisi numai de a
suferi amarulu esistintiei in lupã nãcionalã,
— barbati pe cari noi nu-i scim pretiu du-
pa meritu si cuviintia, din care cauza nici nu
ni se sporescu!

Magarii porta pre bracia si ii redica pon' la alu sieptelea ceriu pre *strainii*, pre *fugarii* talentati si bine merirati din casteleloru: noi si pre ai nostri, cei mai genuini din sinulu nostru. ii despretiuim si insultamu — *jidani, greci, serbi*, pentru activitatea loru nationale straordenaria, si tindemu din respecteri a ni-ii instraina, a-ii alungá din sinulu nostru. a-ii scóte din lupt'a pentru essistenta nationale!

Ce diferentia, ce tristu contrastu!

Bucovina.

Cernauti in 2 fauru 1876.

Cele publicate sub „*Suceava*,” in nrulu 7 alu „*Albinei*,” caracterisedia pré bine intieleginti'a nóstra, respective descriu bine lips'a consciintiei nationale la noi. Toti vagabundii, veniti Domnedieu scie de pe unde, afla la noi imbracisare si spriginire; calugari de prin *Perzia*, *Atos* etc. agenti de pe la feliu de feliu de institute de specula; colecte pentru orasie arse in tiere straine, fómote straina, institute straine etc. etc. etc. totu de cele cari nu stau cu noi neci intr'o reciprocitate.

Dar' nimene din noi nu intréba: pri de r'avemu noi trebuintie mai ardinti, cari aru cere conlucarea si spriginulu nostru, ci fiacare dá un ventu pentru scopuri straine. Ba multi sunt atátu de fara semtiu si consciintia, încátu, ea se me folosescu de o asemenare, dau pazea din casa la altii, mai pucinu lipsiti, pe cându copii loru plangu de fómie si ei insisi se afla in cea mai mare lipsa!

Cumca strainii se mai folosescu inca si de midlócele nóstre in contra nóstra, este unu adeveru netagaduitu. Câte institute umanitari s'au infiintiatu numai la noi in tiere cu banii nostri, de ale caror'a frupte se bucura *numai strainii*. — S'e mai dicu ceva si de fondulu nostru religionariu si de cele 50,000 fl luate pe totu anulu din fondulu nostru *pentru scótele poporali*, din cari nu ale nóstre scóle au folosu! Si totu-si sunt ómenii pe la noi atátu de orbiti, încátu totu credu inca in sinceritatea si qnestitatea strainului! *Strainii nu potu se ne fa favoritori si aplocati, din caus'a cã interese loru sunt contrarie intereselor nóstre, si vice versa*. Mai cu s'ema se temu ei de o intielegintia nationale mai numerosa si disciplinata, si cauta cu tóte midlócele de a nu lasá se se redice romanulu! (Asia este sórtea romanului de candu cu er'a nóua dualistica. Suntemu curatu in Robi'a Vavilonului! Red.)

Pe cându poporulu nostru este lipitu pamentului si nu póte dá contingentu si nutritu intielegintiei, ba i lipsescu chiaru si scótele necesari, pe cându strainii au in manele loru tóte emolumentele publice si midlócele de intarire si infflorire: se luera ca se se nimicéscu si acele midlóce de cultura, ce i-au mai remasu acestui poporu. Se suna pe aici, cumca in scurtu au se se creedie din fondulu religionariu 40 de stipendie pentru universitatea cernautiana, cari se se *dã fora diferentia de confesione, adeca — neromaniloru!*

S'e cautamu deci de noi si de lipsele nóstre si de a le copifloru nostri, si ce avemu se nu dámu din mani, neci se ne insocimu cu strainii in castigare de bunuri noue, daca din capulu locului nu dorimu ca se fimu pacaliti! Prin asociare, sinceritate, lucru si jertfire, vomu deveni éraii nostri, vomu ajunge de securu la o stare cu multu mai bunu si mai respectata de cátu o avemu acuma.

Gratiu, in Stiria 31 ian. 1876.

(*Sciri alarmatórie.*) Orisontele politicu este plinu de nuori. si dupa semn'e, o furtuna grandiosa se prepara. De curendu se lati scirea cã garnison'a Essegului se va imnulsi pana la 80.000 combatanti. Acesta cifra pote fi essagerata, dar fapta e cã *Austria se prepara pentru eventualitati resbelice*. si cã la frontiera de átra Bosnia si Serbia se concentra unu corpu de armata austriaca. In cetatea Petruvaradinu-

lui asiá ni se spune, cã s' facutu dejá dispositiuni, ca pana in doue stemani toti locuitorii civili se pareséscu foréti'a. Regimentulu Cesarevici (ce este compu mai cu s'ema din Romani temisieni) a capatu ordinu, a plecá dela Petruvaradinu la Sein (facia'n facia cu Belgradulu) si in loculu astui regimentu se astépta in curendu mai rte msi de soldati, intre cari si unu batalionte *pioniri* si apoi unu corpu de *pontonieri*. amiterea trupeloru din urma la fruntaria es unu semnu eclatante, cum cã Austria péanga actiunea ei diplomateca se prepara sintru un'a *expeditiune peste Sava ori Duna*. (S'eu dóra mácar numai pentru d'a dá pondfiscu interventiuinei politice. Red.)

In Zagrabia Croatiei la alte punte dela fronteri'a sudica s'au facu dispositiuni pentru sosirea de trupe in neru insemnatu. — Diece regimente se fie catatu ordinu a stá gata pentru d'a se pune imiscare spre Dalmatia. Amu auditu vorbin-se in cercuri militari ce trecu de bine inimate, cum cã in Dalmatia se vor concentra 50.000.

Toti reservistii floti austriace de resbelu sunt dejá conchiama, precum insumi avui ocaziune a me convze. Atáta in Austro-Ungaria. Dar si in tierelvecine situatiunea este fórte seriósa.

Deosebitu in tierile: sub jugulu turcescu se aréta simptome spre aceea, cã la primavéra va isbueni o reóla generala a popóloru crestine in cora Turciloru, „*Correspondinti'a politica*” rorta din Bulgaria, cum cã acolo *tóte sunt pregate pentru primavéra*. Comitetele bulgare a Bucuresci, (basea de operatiune a insurectiui bulgare,) desvóltá o *activitate straordina*. Grecii din Galati si Braila au decisu a inarno legiune de voluntari, cari ar avé sé opodie la primavéra in *Thessalia*. Unu milionu din Odessa se fie pusu la dispositiunea acestu comitete sume insemnate. — In *Russia* s'aduna bani si se organisédia legiuni de voluntari pentru insurectiunea balcanica; in fruna comitetului rusescu stá metropolitulu *Sax* din Moscovia, despre care se dice cã ar mca ceriulu si pamentulu ca toti Slavii se int' in batalia pentru sant'a cruce si in conti barbarei Semilune. — *Intrarea in actiunibilia a Muntevegrolui si a Serbiei pentrus primavéra este ca si segura*, (precum cetii in *Has Zrnagorca*,” diariulu oficiosu alu principui Nichitia.)

Fórte caracteristicu entru positiunea Romaniei facia cu cestiunearientale este, cã in ministeriulu de resbelu in Bucuresci se desvóltá o activitate cu totu straordinaria. Nu destulu cã de curundu s' primitu in cámera bugetulu militare mai are, nu e destulu cã de curendu au sositu in *Romania* odata 48, si apoi 25 tunuri d'intre cele ni bune de ale lui *Krupp*, — acum se mai aduse si *creditulu straordinariu de 5,600.000 i pentru scopuri resbelnice*. (Ni se'mpare cã mtru procurarea de 100.000 pusce, dupa sisteulu *Lee*, cu cari se póte pusca de 25 ori in minuta, pre cându eu cele austriace, systemulu *ernde*, abia se potú ajunge 14—16 puscaturin minuta!)

In asteptarea nóstra, cu cã la primavéra póte si *Romania va trasabi'a si chiar va trece Dunarea*, ne intaresi si o corespondintia din Belgradu, aparutain „*A. Allgem. Zeitung*” in carea se dice cã lianti'a ofensiva si defensiva a Serbiei cu Romnia ar fi perfecta, si cã in Belgradu neinceta; ar sosti si plecá agenti dela si spre Bucuresci.

De aci si poporulu romnu va pricepe, cã — intr'adeveru aerulu e plu de materia de viforu.

Recitia-montana, ianuaru 1876.

In diu'a de Santu-Ioanu, deca in 7/19 ianuarie 1868, cáti-va Romani din Recitia-montana au otaritu *infiintiaru unu fondu bisericescu-scolasticu*, cu scopu d'a ajutorá cu timpu din venitulu acestuia cultura nostra religiosa-morale si intelectuale.

Acésta frumósa otarire s'a si imbraciatu numai decátu de catra 210 membri, cari s'au deobligatu si au si platitu in cass'a fondului numitu fia-care câte 10 cr. pre luna.

Resultatulu acestei intreprinderi crestinesci cu finea anului 1874 a fost 1860 fl. 67 cr. carea suma in decursulu anului 1875 s'a sporitu in urmatoriulu modu:

1. Membrii au contribuitu 219 fl. 52 cr.
2. Interesele dupa capitalulu depusu la cass'a de pastrare in Recitia-montana 125 fl. 70 cr.
3. Interesele dupa capitalulu imprumutatu la membrii fundatiunei 44 fl. 11 cr.
4. Dupa doue actiuni a inst. de credetu „Albina” 15 fl. 85 cr.

Asiadara sum'a totale fu: 2265 fl. 85 cr. Precum se vede dara, in anulu 1875 s'a adusu unu crescémentu de 405 fl. 18 cr. v. a. Cu finea anului 1875 acésta avere s'a aflatu:

1. In deposite la cass'a de pastrare in Recitia-mont. 1479 fl. 30 cr.
2. In oblegatiuni la membrii fundatiunei 557 fl. 80 cr.
3. In 2 actiuni dela „Albina” 200 fl. — cr.
4. In numerariu la subscrisulu 27 fl. 71 cr.
5. Spese de administrare 1 fl. 04 cr.

Asiadara in sum'a totale . 2265 fl. 85 cr. Acestu resultatu, demnu de tota laud'a, se datoresce buneivointie a tuturor onoratoriloru membri, cu deosebire zelosiloru dnii: Apostolescu Petru, Baiasiu Vasile, Christoi Iosifu, Adamu Petru, Marisiescu Gregoriu, Padesianu Christianu si Ballica Constantiu. —

In ver'a anului 1872, — purcediendu din acelu puntu de vedere, cã invetiatur'a primita de copii in scola, deca nu se va nutri in tenerime si dupa ce dins'a a terminatu cursurile scolastice, dispare din memori'a loru, si astfeliu scopulu scolei, tote ostenelele nostre pentru venitoriulu fiiloru nostri, tóte dorintiele de fericire pentru dinsi sunt frustrate. — s'a suscepitu idei'a de a infiintá o biblioteca scolastica sub numirea „*Biblioteca tenerimei romane*.”

S'a inceputu numai decátu crearea fondului necessariu spre acestu scopu, carele la finea anului 1874 a constatu din sum'a depusa la cass'a de pastrare in Recitia-montana de 66 fl. 27 cr.

Sub decursulu anului 1875 s'a sporitu: 1) cu interesele pre acestu anu de 4 fl. 02 cr. 2) dela invet. Dom. Ioane Simu 1 fl. — cr. Asiadara cu totulu 71 fl. 29 cr. carea sum'a se afla depusa la cass'a de pastrare din locu spre fructificare. —

Aducendu acestea la cunoscinti'a publica si esprimendu profund'a mea multiamita tuturoru aceluor dnii, cari initiara si spriginira aceste nobili intreprinderi, chiamu asupra lucráriloru nostre binecuventarea Ziditoriuini.

Iosifu Baltevanu,
ca epitropu fundationale.

L. Lipova Banatului, ian. v. 1876.

Locuitorii comunei bisericesci *Sitarovetiu*, de langa Lipova-Banatului, — vediendu si constatandu cu dorere, precumca beserie'a loru in starea ei primitiva de astadi nu mai corespunde nici scopului, dar nici la onorea si interesulu comunei: in siedinti'a sinodala dela 15 Ianuaru v. a. c. intrunita cu ocaziunea restaurárii Comitetului si a Epitropiei parochiale, pre noulu periodu de 3. ani — propusera si decisera, — in presentia Reverendisimului Domnii protopopu tractualu, — ca inca in anulu acest'a se se cumpere materialulu necessariu si se se incepa cu timpu edificarea bisericei din cestiune. Cu acést'a ocaziune bravulu nostru proprietariu si padurariu camaralu, dlu *Meletiu Sucu*, binevoi a se dechiará publicaminte, cumca la inceperea zidirei acestui sacru si divinu monumentu ofere una sutu floreni v. a. Dreptu ce pentru acestu daru bine primitu, — ce-lu aduce pre altariulu stei biseri-

ce, — pre langa recunoștința și multămintă noastră cordială, mai primăscă și oftarea din profundul animei, ca părintele cerescu să-și înmulțescă averile și să-lu sustienă intru multi ani sanetosu și fericitu!

Fia, ca acestu exemplu să servescă de modelu și celorlalți credincioși!

In numele poporului credinciosu: inventatoriulu *Georgiu Bocu*.

Varietati.

☞ (*Ne mananca lupii!*) Din tôte părțile tierii, dar mai vertosu din Transilvania, pe tóta diu'a sosescu sciri despre cutesarea cea mare a bidiganelor, de candu pentru darea cea mare puscele s'au raritu, in câtu abia au mai ramas din 10 — un'a. Cele mai nôue si mai infricosiate casuri sunt din tienutul *Nasudului*, de unde se scrise, că lupii au pornitu in turme de câte 10—15, cercetandu chiar diu'a la médiadi satele și grasdurile și rapindu vitele omenilor, și facendu dauna mare. Numai din șesce comune se pretiuesce daun'a in vite pana la 20 noemvre 1875, la 7041 fl. ér de atunci pana acuma — la de dône ori atât'a!

* * (*Unu copilandru romanu — cum si-
scapă turm'a de unu ursu.*) Foile domnilor nostri insemnara urmatoriulu casu: „Unu ursu, in lun'a lui dec. 1875, regulatu cercetă turm'a de oi, pre care o puziă crudutiulu baiatielu romanu, abia de 11 ani, cu numele *Cardanu*, și regulatu si-ducea câte o oitia cu sine. Intr'un'a de dile copilasiulu pastoriu, vediendu pre ursu ér apropiandu-se de turm'a sa, in ne-casulu seu apucă unu jaratecu de bradu aprinsu, și cu acel'a se aruncă in faci'a ursului, isbindu cu foculu seu in cosioculu bidiganiei. In urm'a acestui atacu, ursulu urlandu infricosiatu, o luă la sanetos'a in padure și de atunci nu se aréta la turm'a copilandrului.

[*] (*Unu tieranu din Sasoca in Beregh, cum voră să prepadăca pre toti ovreii locului — printr'unu tunu!*) Tieranulu de care este vorb'a, inversiunatu pentru insielatiunile ovreilor, si-a propusu a-ii prepadă cu o lovitura buna. Elu, ca tunariu esitu din armata, se pune si-si fauresce unu tunu dintr'unu trunchiu de lemnu tare, apoi lu-fereca bine si-lu imple cu ierba de pusca și cu câte tôte cuie și franture de feru, și asiă intr'o sambata, candu toti jidani din locu erau adunati la rogatiune in sinagog'a lor, pune tunulu la ferestra și mi-ti-lu aprinde in mediloculu lor! Dar nu-lu îndrepta bine și puscatur'a trece peste capulu jidanilor! Firesce că apoi tunariulu este prinsu și pusu la recóre.

* (*Côbe rele despre honvédimea magiara.*) Diariulu militar „Wehr-Zeitung“ din Viena, despre carele se dice că ar fi organulu ministriului austriacu de resbelu, scrie in articolulu de fondu alu nrului seu din urma, cum că institutiunea honvedilor trebue să cada, ca o institutiune rea și chiar periculôsa pentru imperiulu austro-magiaru, in totalitatea sa, și anume, pentru că in diu'a de astadi se va feri ori care statu, a avé dône armate separate, carora li lipsesce unitatea comandai și uniformitatea limbei și a instructiunei; mai departe institutiunea Honvedilor are să fie stersa ca atare, pentru că Ungariei cu finantiele sale ruinate nu-i va mai fi posibilu a sustiené și pre acestu idolu alu ambițiunei magiare; și in fine, pentru că intre oficerii honvedi se afa multi individi in posturi insemnate, carora li lipsesce și cea mai superficiala cunoscentia a artei militare și cari numai pentru acea ocupa astadi aceste posturi, pentru că la 1848 s'au luptatu in contra tronului.

* * (*Orventulu, pên'a si sab'a*) sunt trinitatea, ce conduce ideiele și aspiratiunile salutari a unui poporu la triumfu: pentru acea cu bucuria insemnămu, cum că numerulu oficeri-

loru romani din ant'a austriaca inca s'au înmulțitu prin avangamentulu ultimulu. Deosebita gratulămu dlui *Diisiu Steoppe*, carele dupa absolverea gimnaziulu in Nasendu, satisfacă deobligamentulu a militare ca voluntariu in Clusiu și dupa ce puse essamenulu cu succesu stralucitu, ocașiunea avangamentulu ultimulu fă denumitde locotenente la loculu primu intre toti cavansati cu asta ocașiune din intréga monhi'a; apoi de asemenea gratulămu dloru *Dr. A. Alessi*, de presinte professore in Nasdu, și dlui *Iuliu Filipescu*, professore in Brasu, ambii romani bravi și de multa speratia, ca satisfacendu-si deobligamintelor militare ca voluntari in Gratiu, sunt acuma denumi de locoteninti. Am dorî fórte, ca numeru oficeriloru romani să se înmulțiescă câtunai multu, căci lips'a e mare de ei, mai vtosu intre imprejurările de astadi! —

* * (*Ess. S.Metropolitulu Mironu dela Sibiu, și Il. Sa dl'Éppu abu Aradului Ioanu Metianu.*) petreceu trei dile in capital'a Ungariei, pentru parcipare la pomp'a imortentării lui *Deakstadi*, sambeta sér'a, ple-cara cătra casa, șp Aradu.

* * (*Unu atu infricosiatu*) se îndrepta in „*Kelet Népe*“ deri, in contra administratiunei comitatului emesiu și a capiloru conducători, pentru nmai pomenitele abusuri și tirantie, ce se interla pre tóta diu'a, și apoi se intréba regimulu: — de ce nu tramite acolo unu comisariu reg?!

* * (*Multiuna publica.*) Cu ocașiunea restaurării antiste-omunali, resp. alegerii de jude și ceialalti egetori comunali, ce avă locu in cemun'a Vlegu, cttulu Timisiu, la 22 dec. tr. c. n. pasir, cea nepartiale a dlui pre-tore cercualu *G.Munteanu*, — carele cu legea in mana obrvă intru tôte cu rigóre dis-pusetiunile aceste — a desteptatu in poporu adeverata indestare, ne-mai-aducendu-si acest'a a mente de omeneia portare domnăca legala și dréptu in specie ne mai fiindu pusu vr'o data in psetiunea de a fi vediutu implenindu-se in muna o alegere asiă de pacinica și libera. reptu aceea acestu sentimentu de indestul s'a și pronunțiatu in publicu, ér subsemnă provocati fiindu, venim in numele alegatoru a aduce dlui *G. Munteanu*, pentru lealesi nepartialea sa portare, multămint'a cea m sincera in publicu, dorindu-i cu toti ca hulu Ddieu se-i lungesca firulu vietii sale, re a poté sustiené și servi dreptatea in Cercu activității sale. — Voi-tegu, in ian. n. 18. — *Vas. Vasilescu m. p. Trifonu Popescu, p.*

Granele implati'a Budapestei,

in decursulu septnanei aceste'i a au continuatu a se caută bine, pretiurile s'au urcatu — la grâu cu 10—15 ; la ovesu pona și cu câte 40 cr. Éta ce preuri au ajunsu — dupa mesur'a noua de 100 *hilogramme*, seu 200 lb. vama li:

grâulu de pri'a calitate: 10 fl 80 cr, s'pan' la 11 — cr;

grâulu de medocu, cu 10.20. 10.50;

grâulu de rons (usantia), cu 9.90—95;

Secar'a — cu 80—7.90;

Ordiulu: 5.50—5.60;

Ovesulu: 9.05—9.10;

Cucurudiula 5.30—5.35 — pe mafu și tuniu.

Éca și unele cursuri la burse:

Actiunile cred. anstr: 178.50; ale creditulu ung 169; act. banței nation. 878; inscristel ipotecari austr. 96.60; unguresci 85; olegatiunile rurale bucovinene 86.80; ung. 7.—; banatice și transilvane 75—; rent'a é arg. 73.50; de hârtia 68; agiulu argintiu 4¹/₂; galbenii 5.40; napoleonorii 9:0. —

Publicatiuni tacsabili.

CONCURSE:

Pentru veduvit'a parochia greco-orient. din comun'a *Racovitia*, cottulu Timisiului, protopresv. Jehelului, se publica concursu cu terminu de 6 septemane dela prim'a publicare.

Emolumentele sunt: 30 jugere de pamentu aratoriu de prim'a classe și dela 246 de case stolele indatinate, dupa usulu de pana aci.

Doritorii de a ocupă acésta parochia au a-si tramite recursele instruite dupa statut. org. și adresate comit. paroch. cătra dlu protopresviteru Aless. Ioanovicu in Zsehely.

Racovitia, in 18 ianuariu 1876.

1—3

Comitetulu parochialu,

in contielegere cu dlu protopresviteru tractualu.

Pentru postulu invetiatorescu dela scól'a profesionala din *Teregovă* protoprosb. Caransebesiului, se publica concursu cu terminu pana la 25 ianuariu st. v. a. c.

Salariulu anuale se cuprinde in: bani gat'a 120 fl, 20 meti de cucurudiu 12¹/₂, hectolit. in hobe; 8. 716 metrii lemne de focu; cartiru liberu cu o gradina spatiôsa pentru legume și 20 er dela totu mortulu.

Doritorii de a ocepă acestu postu suntu indrumati a-si tramite suplicele instruat in intielesulu statutulu org. prin protopresbiteratu, adresate cătra sinodulu parochiale.

Teregov'a, in 11 ianuariu 1876.

Comitetulu parochialu,

in contielegere cu Pré on. d. protop. *Nicolae Andreviciu*.

3—3

Nr. 2527 jada. 1875.

Pentru implinirea postulu de Notariu in Comun'a *Rafna*, — devenitu vacante prin repausarea fostulu Notariu *Ludovicu Biró*, — prin alegere legale dupa intielesulu articolulu de lege XVIII. din anulu 1871. — prin acésta deschidiendu-se din partea Judelui cercuale administrativu alu cercului Boesia concursu publicu, spre efeptuarea actulu de alegere se defigé diu'a de 21 *Februarie* a. c. la 9 ore demanétia, la cancelaria casei Comunali in *Rafna*. — Doritorii de a castigă acestu postu, se provôca ca recursele lor, instruate și prevedinte cu documintele lor — debuintiose spre adeverirea depunerei essamenulu notariale, a calificatiunei și a portării morali — pana in 20 *Februarie* a. c. să le substerna la *Judele cercualu administrativu in Boesia montana*, cu atâtu mai vertosu, pentru că recursele substernute mai tardiu nu se voru poté luă in consideratiune.

Boesia-montana, in 24 Ianuarie 1876.

Böse Hedwig, m. p.

3—3

jude cerc. adm.

13, adeca trei-spre-diece actiuni

de ale Institutulu de creditu și de economii „*Albina*“ din Sibiu, cu valóre de 100 fl. v. a. un'a, sunt de vendiare d'impreuna cu cupônele și anume cu celu ce se platesce la 1. iuliu a. c. Actiunile se vendu și singuratece, câte un'a. Oferte se primescu sub adres'a A. E. posta restante in Caransebesiu. —

3—3